

הערות מבני החבורה

שיחה עם מומחה הכשרות הרב יוסף זריצקי

סיגריות מהארץ: בשיחה עם מומחה הכשרות הרב יוסף זריצקי שליט"א הוא קובע, חשוב לדעת: שכל מפעלי הסיגריות בארץ לא ידוע שמכניסים בסיגריות חמץ או חומרי טעם שיש בהם חשש חמץ, ומכיוון שהם משתמשים עם חומרים שמותרים לשימוש בפסח, לכן אין בהם שום בעיה.

מעלה יתירה ישנה בחברת 'דובק' (המייצרים בין השאר סיגריות, במותגים: טיים TIME, גולף GOLF, אירופה EUROPA, נובלס NOBLESSE), והוא ההשגחה והפיקוח של הרב זריצקי, לוודא ולאשר את המוצר שאכן אין בו שום חשש. בחברת 'דובק' מחנוכה ואילך, כל החומרי גלם שמוכנסים למפעל כשרים לפסח. (גם כל השנה אין חמץ ממש, רק שיש חומרים שבכל השנה קיים בו חשש חמץ, ומחנוכה ואילך משתמשים עם תחליפים שאין בהם חשש).

סיגריות מחו"ל: אמנם במפעלי הסיגריות בחו"ל, יש טוענים שחלק מהמרכיבים בסיגריות אסורים, כי הם משתמשים להשריית עלי הטבק בחומרי גלם שיש בהם חשש חמץ, אולם מבהיר הרב זריצקי, בנוגע לבעיה זו, ניתן לסמוך על מה ששמעתי בפירוש מהגר"ש הלוי ואזנר זצ"ל, שאין אפשרות לאסור את עישון הסיגריות מכל הסוגים, למרות שיש בהם חשש חמץ, הטעם להיתר זה הוא מכח העובדה, שבמציאות החומרים פגומים ונפסלים מאכילת כלב, וצריך לדעת שבשלבי הייצור השונים החומרים מעורבבים עם חומרים כימיים חריפים, שפוסלים אותם בוודאות מאכילת כלב, ויתכן שגם הבית מאיר יודה בסיגריות של היום שלא שייך אחשביה, כיון שהוא מורכב מחומרים כימיים. [מובן מאילן, שההיתר מתייחס רק כאשר ברור שהמוצר יוצר קודם הפסח, כי אם בפסח עצמו עוד היה החמץ ראוי לאכילת כלב, ואחר כך בפסח עצמו נפגם טעמו, אסור להשתמש בו, מפני שכבר נאסר בהנאה בכל אופן]. למרות זאת עדיין קיים חשש של 'חוזר וניעור' (עיין שו"ע תמ"ב סעיף ד', ומשנ"ב ס"ק כ"ג), ולכן עדיף לעשן סיגריות מהארץ, והמדקדק יעשן רק מוצרים של חברת 'דובק' שיש עליהם פיקוח ואישור לפסח.

טבק: כל סוגי הטבק להרחה כשרים למהדרין, מאחר שהם מיוצרים מחומרים טבעיים בלבד – עלים, קטניות, ותמציות. ולא שמענו שהגזירה של איסור אכילת קטניות, יחול גם על ריח של קטניות. ואדרבה מבואר ברמ"א (או"ח סימן תנג סעיף א') דמותר להדליק בשמנים הנעשים מקטניות. וכן מותר להשהות קטניות בבית. כי הגזירה של קטניות הוא על אכילה בלבד, ולא על ההנאה [המדקדק יוכל לרכוש טבק עם פיקוח ואישור מיוחד לפסח].

נרגילה: בנוגע לטבק של נרגילה האם הוא חמץ? עונה הרב זריצקי, לאחר הרבה בדיקות שערכתי, אין בעיה בטבק של הנרגילה. מכיון שאין בהם חמשת מיני דגן. ויש בהם רק פחמין עם פירות יבשים. אמנם מערבבים בטבק גליצרין וגלוקזה, אך עדיין זה בסדר, כי גלוקזה זה תירס, ממש לא חמץ. גם הגליצרין אינו ממקור של חמשת מיני דגן.

סיגריה אלקטרונית: עישון סיגריה אלקטרונית, אין בה שום חשש ומותר לכתחילה בפסח, מכיון שבסיגריות אלו אין חומרים טבעיים, ומורכבים רק מחומרים כימיים מסוכנים ורעילים (לתשומת לב המעשנים: אפילו במעבדה לא בודקים חומרים אלו, כי זה רעל!). בניגוד לסיגריות על שלל הסוגים, אשר מבוססים מעלי טבק טבעיים, שעברו שרייה בחומרים שונים, לספיגת הטעמים.

עד כאן תמצית השיחה עם הרב זריצקי. ❖

הגר"י פישר זצ"ל בסוף ימיו לא עישן, אך לא מחמת חשש חמץ פסח כי גם כל השנה הפסיק לעשן כי אמר שזה מסוכן לבריאות ואמר שיכול להזיק ללב, מכח הוראה זו גם בנו הגר"ר אהרן פישר שליט"א הפסיק לעשן.

שמעתי מהגר"ר בנימין קרליבך שליט"א - שהגר"מ פינשטיין זצ"ל אמר, שכל השנה הוא לא מכניס סיגריה לפה, בגלל שהוא לא עושה מעשים ללא תועלת, ולא ידוע לו מה התועלת שבא מכוח העישון.